

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в суббасейні річки Сіверський Донець у липні 2019 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології липень характеризувався нестійкою погодою. Середньомісячна температура повітря у регіоні становила 19,7- 21,7° тепла, на півдні до 23,2°. В окремі дні місяця пройшли дощі різної інтенсивності, які нерівномірно розподілилися по території суббасейну Сіверського Дінця. Сума опадів за місяць коливалась у межах 30-87 мм (55-145% місячної норми).

На початку місяця на річках утримувався період літньої межени, спостерігався повільний спад рівнів води. У подальшому в окремі дні спостерігались дощі різної інтенсивності, відмічались незначні добові коливання рівнів води інтенсивністю 5-20 см з різною тенденцією. Взагалі на кінець місяця (у порівнянні з його початком) на річках регіону спостерігались коливання рівнів води від -22 см до + 20см.

На водних об'єктах продовжувалось поступове заростання русел, яке на 31 липня становило 20-70% ширини русел, а подекуди на малих річках досягало 80-90%.

Середня місячна водність річок у липні становила (у відношенні до місячної норми):

- верхньої частини р.Сіверський Донець та р.Вовча, які формують приплив до Печенізького водосховища, у межах 55 – 65%;

- р.Сіверський Донець на ділянці м. Чугуїв – м. Лисичанськ та р. Оскіл 70 – 95%;

- більшості приток р.Сіверський Донець 45-95%, за винятком р.Деркул (127%).

Маловоддя (середня витрата води менше 20% норми) зберігається на р. Уди біля смт.Пересічне (13%), р.Лопань біля смт Коз.Лопань (13%).

Середньомісячна водність наближається до критеріїв маловоддя на р.Сухий Торець біля с.Черкаське Донецька область і становить 25% місячної норми.

Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у липні 2019 року

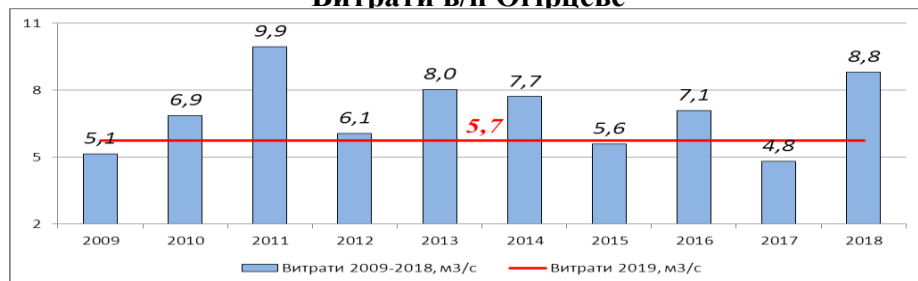
Харківська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - Об'єм притоку склав 15,4 млн.м³ середніми витратами 5,7 м³/с, з них 5,0 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 32,5 % від загального притоку. Протягом місяця витрати поступово зменшувались від 6,3 до 5,0 м³/с.

За останні 10 років водність по даному водпосту наближена до 2015 років з об'ємом стоку 15,0 млн.м³ з середніми витратами 5,6 м³/с.

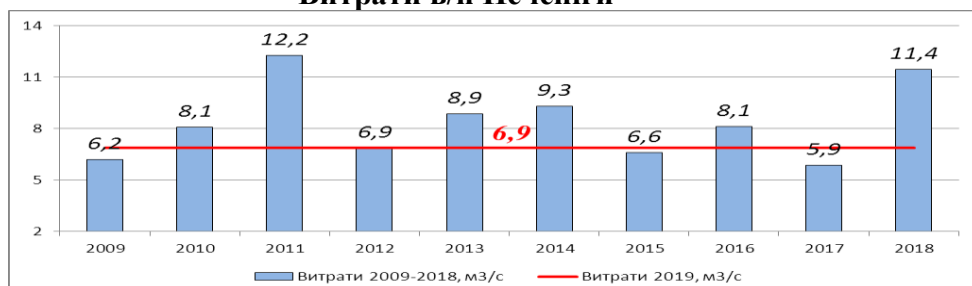
Витрати в/п Огірцеве

-в/п Печеніги (941 км) - Об'єм притоку склав 18,4 млн.м³ (56% місячної норми) з середніми витратами 6,9 м³/с. Протягом місяця витрати поступово зменшувались від 7,1 до 6,1 м³/с.

За останні 10 років водність наближена до 2012 року з об'ємом стоку 18,4 млн.м³ з середніми витратами 6,9 м³/с.

Витрати в/п Печеніги

- **гребля Печенізького водосховища (874 км)** - Об'єм скиду склав 32,1млн.м³, середні витратами 12 м³/с. Скид – 12,0 м³/с, за місяць без змін.

Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ВП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 12,4 млн. м³, (середньодобові витрати – 4,63м³/с).

Скиди з Печенізького водосховища

- **в/п Ізюм (602 км)** - Об'єм стоку склав 65,9млн.м³ (82 % місячної норми) з середніми витратами 24,6 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 24,2 до 25,3 м³/с.

За останні 10 років водність по даному водпосту була наближена до 2018 року з об'ємом стоку 65,2 млн.м³ та середніми витратами 24,3 м³/с.

Витрати в/п Ізюм

р. Оскіл (580 км)

- **в/п Куп'янськ (121 км)** - Об'єм притоку склав 47,7 млн.м³ (82% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 7,8млн.м³ або 2 %.

Середні витрати 17,8 м³/с, коливались протягом місяця від 15,8 до 21,8 м³/с.

За останні 10 років водність по даному водпосту була наближена до 2010 року з об'ємом стоку 48,0 млн.м³ та середніми витратами 17,9 м³/с.

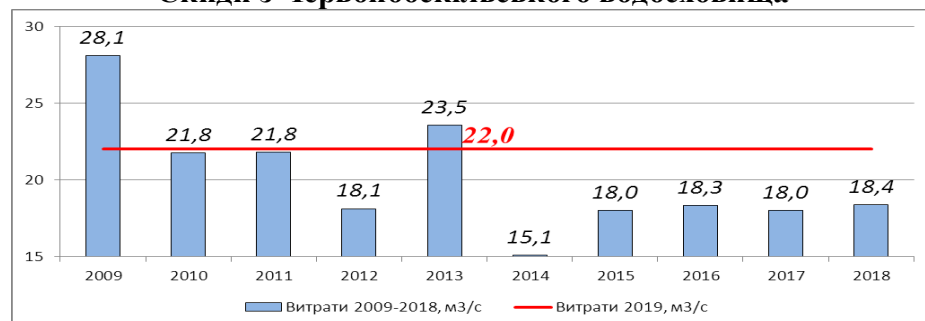
Витрати по в/п Куп'янськ

- **гребля Червонооскільського водосховища (12 км)** - об'єм скиду склав 58,9 млн. м³, скид 22 м³/с, впродовж місяця без змін.

За місяць в канал забрано 48,3 млн. м³ води, забір води протягом місяця здійснювався середніми витратами від 18,05 м³/с, решта – 10,6 млн.м³ для потреб Луганської області.

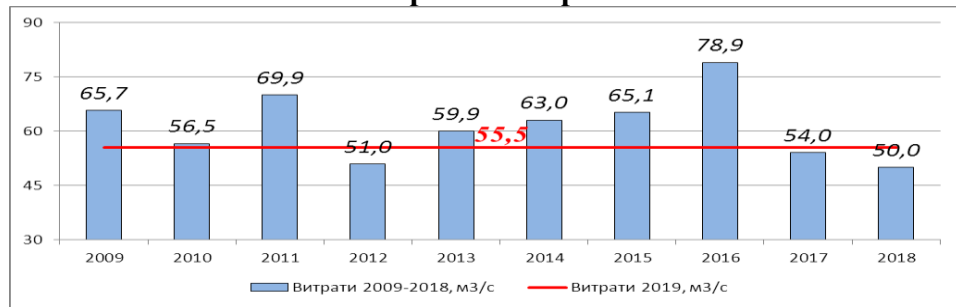
Скиди з Червонооскільського водосховища

- в/п **Яремівка** (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км) - об'єм стоку склав 148,6 млн.м³ середніми витратами 55,5 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 40% (58,9 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 54,7 до 54,5 м³/с, та залежали від водогосподарської діяльності на вище розташованих ділянках.

За останні 10 років водність по даному водпосту була наближена до 2017 року з об'ємом стоку 144,8 млн.м³ та середніми витратами 54,0 м³/с.

Витрати в/п Яремівка

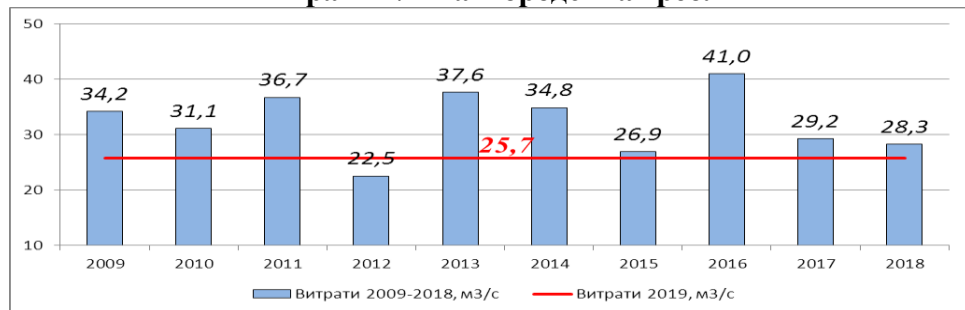
Донецька область:

р. Сіверський Донець

- в/п **Райгородська гребля** (522 км) – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 48,3 млн. м³, середніми витратами 18,05 м³/с) склав 68,8 млн.м³ середніми витратами – 25,7 м³/с при екологічних 22 м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 23,5 до 27,9 м³/с.

Витрати в/п Райгородська гребля

р. Казенний Торець (518 км)

- в/п **Слов'янськ** (21км) - об'єм стоку склав 3,9 млн.м³ середніми витратами 1,4 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 0,07 м³/с до 3,54 м³/с.

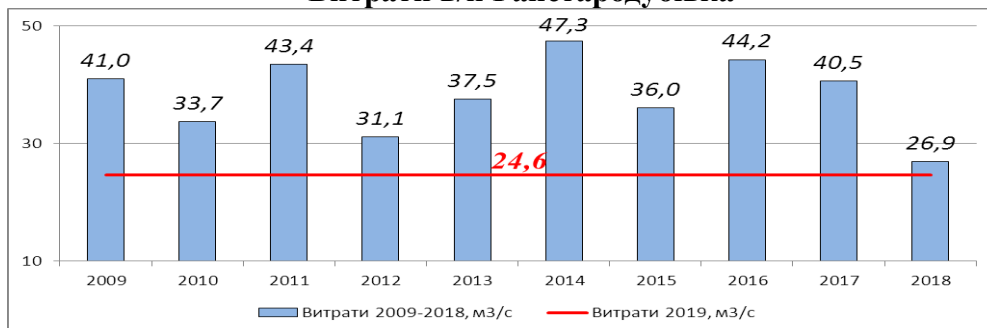
За останні 10 років водність по даному водпосту була мінімальною.

Витрати в/п Слов'янськ

- в/п **Райстародубівка** (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км) - об'єм стоку склав 66,0 млн.м³ середніми витратами 24,6 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 19,0 до 32,5 м³/с.

Витрати в/п Райстародубівка

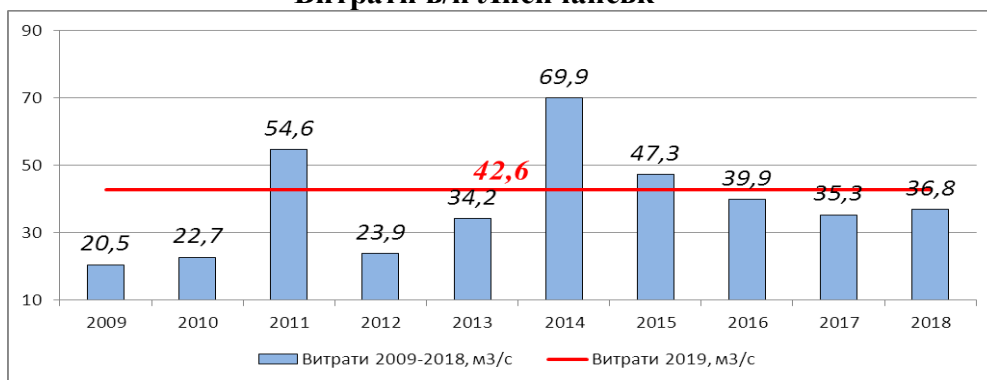

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 114,1 млн.м³ середніми витратами 42,6 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 40,0 до 44,0 м³/с.

Витрати в/п Лисичанськ

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за липень 2019 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 5 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та є транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з II півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець липня склало – 341,0 млн.м³ (90,7 % від НПР).

Об'єм притоку склав 18,4 млн.м³. Об'єм скиду склав 32,1 млн.м³.

Скид – 12,0 м³/с, за місяць залишився без змін.

Забір з р. Сіверський Донець на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ВП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток) склав 12,4 млн. м³, (середньодобові витрати – 4,63 м³/с).

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 20 млн.м³.

Червонооскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець липня склало 387,3 млн.м³ (89,01% від НПР).

Об'єм притоку склав 47,7 млн.м³, об'єм скиду склав 58,9 млн.м³. Скид – 22,0 м³/с, за місяць залишився без змін.

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 27,6 млн.м³.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПП – 410 млн.м³.
наповнення – 164,6 млн. м³ (40,1 %), за місяць зменшилось на 5,5 млн. м³.

Донецька область:

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПП-162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець липня об'єм водосховища склав 147,3 млн.м³ (90,9%) при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з підтримання створеного об'єму води з метою сталого водопостачання водокористувачів. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму за останні 10 років є 2018 рік з об'ємом 147,3 млн.м³ (91%).

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 2,2 млн.м³

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП-20,5млн.м³ (р.Лугань, 172км):

На кінець липня об'єм водосховища склав 19,8 млн.м³ – 96 % при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались в межах 0,06-0,5м³/с. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

Об'єм наповнення за останні 10 років максимальний.

За липень об'єм наповнення водосховища зменшився на 0,1 млн.м³

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Основні водосховища в межах Харківської, Донецької та Луганської областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейну річки Сіверський Донець працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 21.03.2018 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем суббасейну річки Сіверський Донець на період весняний період 2019 року

По основним руслорегулюючим водосховищам:

- скид з Печенізького водосховища впродовж липня здійснювався без змін на рівні 12 м³/с метою підтримання рівнів води в річці Сіверський Донець в містах руслових водозаборів в межах Харківської області;

- скид з водосховища впродовж липня КП «Компанія «Вода Донбасу» без змін на рівні 22,0 м³/с з метою компенсування водозабору в Сіверський Донець-Донбас та підтримання води в руслі річки Сіверський Донець нижче Райгородської греблі для потреб водокористувачів Донецької та луганської областей.

- Краснопавлівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області. Протягом місяця водосховище працювало в режимі спрацювання об'єм наповнення зменшився на 5,5 млн. м³ та склав 164,6 млн. м³.

Наповнення 13 водосховищ комплексного призначення, які регулюють річковий стік в суббасейні Сіверського Дінця району річкового басейну Дон (крім тимчасово неконтрольованої території), відповідно до гідрометеорологічних умови, що склалися в регіоні протягом місяця, складає 269,2 млн.м³ – 86,4% (аналогічний період минулого року – 88,3%). За місяць сумарний об'єм наповнення зменшився на 2,9 млн. м³.

Вільна ємність – 32,6 млн.м³, з яких 14,7 млн.м³ вільної ємності по Вуглегірському водосховищу (Вуглегірська ТЕС), 3,8 млн.м³ по Маячківському водосховищу (Слов'янське МУВГ), 6,7 млн.м³ по Трав'янському водосховищу (Харківський РОВР).

Наповнення 3 водосховищ впродовж місяця залишилось без змін: Октябрьське – 79,8%(Слов'янське МУВГ), Прудянське – 97,0%, Шевелівське – 98,5 % (Харківський РОВР).

Наповнення 10 водосховищ впродовж тижня зменшилось: Вуглегірське – 90,9% (ПАТ «Центрэнерго»), Клебан-Бикське – 97,0% (Маріупольське МУВГ), Маячківське – 48,8% (Слов'янське МУВГ), Миронівське – 96,2% (ПАО ДТЕК «Донецькобленерго), Африканівське – 76,7%, Берекське – 94,7%, Великобурлуцьке – 91,1%, Муромське – 90,6%, Рогозянське – 92,7%, Трав'янське – 69,7% (Харківський РОВР).

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року в басейні Сіверського Дінця виділено 18 найбільш великих водозаборів, з них на підпорі – 7, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи.

Впродовж липня на річках басейну Сіверського Дінця спостерігався повільний спад рівнів води. Рівні води залежали від гідрометумов та водогосподарської діяльності коливались від 0,05 м до 0,55 м наприкінці місяця вище мінімальної відмітки сталої їх роботи.

По водозаборах які знаходяться на підпорі (в т. ч. питні) відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи та впродовж місяця коливались від 0,4 до 13,0 м вище мінімальної відмітки водозаборів.

Впродовж липня спостерігалась загальна тенденція зниження рівнів води в зв'язку з дефіцитом опадів, як одного з головних чинників які впливають на водність річок.